

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA.410.18.3.2024

Pan
Inspektor Sławomir Rek
P.o. Komendant Powiatowy Policji
w Grójcu
Komenda Powiatowa Policji w Grójcu
ul. Brzozowa 108
05-600 Grójec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/033 – Funkcjonowanie systemu łączności w służbach podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Grójcu, ul. Brzozowa 108, 05-600 Grójec ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Młodszy inspektor Wojciech Bednarski – Komendant Powiatowy Policji w Grójcu ² od 1 października 2019 r. ³
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata. 2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemu łączności radiowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. z wykorzystaniem dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, związanych z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Tomasz Świstak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/107/2024 z dnia 3 września 2024 r. (akta kontroli str. 1-4, 349-350)

¹ Dalej: Komenda, Komenda PP, KPP lub KPP Grójec.

² Dalej: Komendant PP lub Komendant Powiatowy.

³ Z dniem 6 listopada 2024 r., tj. po zakończeniu kontroli NIK, pełniącym obowiązki Komendanta Powiatowego Policji w Grójcu został inspektor Sławomir Rek.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Funkcjonujące w Komendzie Powiatowej Policji w Grójcu systemy łączności umożliwiały realizację zadań i zapewniały bieżącą komunikację pomiędzy jednostkami Policji. Komenda wykorzystywała do komunikacji analogowy system łączności radiowej (nieszyfrowany). Ponadto możliwość kontaktu była zapewniona za pośrednictwem analogowej Krajowej Sieci Współdziałania i Alarmowania (KSWA). Ww. systemy łączności zostały wdrożone przez jednostki nadrzędne (tj. Komendę Główną Policji i Komendę Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu).

W KPP Grójec stosowano model łączności wykorzystujący radiotelefony analogowe, cyfrowe terminale mobilne oraz służbowe telefony komórkowe. Komunikacja z innymi służbami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji⁶ była możliwa poprzez współdzielony analogowy kanał B112. Jednak, w okresie objętym kontrolą, Komenda w codziennej pracy nie korzystała z tej formy komunikacji z uwagi na brak wymogu ciągłego nasłuchu na tym kanale przez formacje podległe MSWiA.

Funkcjonariusze byli przygotowani do użytkowania systemów łączności w ramach policyjnego szkolenia podstawowego. Wsparcie techniczne dla użytkowanych środków łączności zapewniły właściwe komórki organizacyjne Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu⁷. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano incydentów związanych z ingerencją osób nieuprawnionych w system łączności.

Komendant Powiatowy stworzył warunki współpracy z innymi służbami zarówno podległymi jak i niepodlegającymi MSWiA, zawierając stosowne porozumienia na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej lub zagrożenia bezpieczeństwa. W ramach tej współpracy prowadzone były wspólne ćwiczenia i działania.

Stwierdzono, że w Komendzie nie spełniono wymaganych norm należności wykorzystywanych środków łączności radiowej, w szczególności nowoczesnych, cyfrowych środków łączności i komunikacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz kontrolowanej działalności.

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów łączności radiowej w odniesieniu do wymagań i zagrożeń współczesnego świata

Opis stanu faktycznego

1. Organizacja systemu łączności radiowej w Komendzie PP została uregulowana w zarządzeniu nr 22 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie określenia metod i form wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej⁸. Za zapewnienie funkcjonowania łączności radiowej i jej organizację w KPP Grójec odpowiadał, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 1 ww. zarządzenia, Komendant Wojewódzki Policji z siedzibą w Radomiu⁹.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: MSWiA.

⁷ Dalej: Komenda Wojewódzka zs. w Radomiu, KWP zs. w Radomiu lub KWP.

⁸ Dz. Urz. KGP poz. 38, ze zm.; dalej: Zarządzenie nr 22.

⁹ Dalej: Komendant Wojewódzki.

W Komendzie PP nie wprowadzono wewnętrznych regulacji dotyczących organizacji łączności radiowej na obszarze działania KPP¹⁰. Zgodnie z § 25a pkt 2 lit. I regulaminu Komendy Powiatowej, do zadań Zespołu Wspomagającego w zakresie zaopatrzenia należy prowadzenie ewidencji sprzętu i wyposażenia w rozbiciu na poszczególnych użytkowników i uzgadnianie jej, raz w roku, z ewidencją analityczną prowadzoną w Wydziałach Gospodarki Materiałowo-Technicznej KWP, Wydziale Łączności i Informatyki KWP.

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że na szczeblu Komendy Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu nie wydano regulacji dotyczących sposobu i zasad organizacji łączności radiowej dla garnizonu mazowieckiego Policji, w tym KPP Grójec.

(akta kontroli str. 22-23, 68, 72, 118-121, 290, 297-298)

W okresie objętym kontrolą w KPP Grójec funkcjonował (od 1990 r.) konwencjonalny, analogowy, nieszyfrowany system łączności radiowej służący utrzymaniu łączności z siłami policyjnymi operującymi w tożsamym systemie.

Ww. system łączności (w zakresie funkcji kierowania, dowodzenia i współdziałania) był wykorzystywany:

- w bieżącym kierowaniu siłami Policji (w tym dla zabezpieczeń doraźnych i zabezpieczeń prewencyjnych),
- w trakcie dowodzenia akcjami i siłami,
- przy współdziałaniu jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz ewentualnie we współdziałaniu z innymi służbami współpracującymi z Policją.

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że w przypadkach realizacji zadań wraz z policjantami spoza Komendy PP, a na obszarze funkcjonowania wyłącznie sieci konwencjonalnej, do nawiązania łączności radiowej wykorzystywana była Krajowa Sieć Współdziałania i Alarmowania. Powyższe rozwiązanie umożliwiało nawiązanie kontaktu z dyżurnymi jednostek w Grójcu (dyżurny Komendy PP) i w Warce (dyżurny Komisariatu w Warce KPP) oraz z innymi siłami Policji operującymi na terenie powiatu grójeckiego¹¹.

(akta kontroli str. 34, 37-38, 110, 114, 290, 299)

Wg stanu na 30 września 2024 r. Komenda PP wyposażona była w następujące środki łączności radiowej: 78 radiotelefonów analogowych (38 noszonych, 30 przewoźnych i 10 bazowych) oraz dwa radiotelefony analogowo-cyfrowe w standardzie DMR Tier II, tj. łącznie 38,6% normy wyposażenia (207 sztuk)¹², dwie stacje retransmisyjne (radioprzemienniki analogowe), tj. 200% normy wyposażenia (jedna sztuka¹³), 20 kompletów terminali mobilnych (MTN)¹⁴, tj. 37,7% normy wyposażenia (53 komplety), co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Normy wyposażenia zostały określone w tabeli wyposażenia Nr 40 – zestawienie należnego sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego dla KPP

¹⁰ W badanym okresie pismem znak: L.dz. L-6254/2023 z 13 października 2023 r. Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu wydał polecenie objęcia nadzorem regulacji wynikających z Zarządzenia nr 22 określającego metody i formy wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej dla wszystkich Komend Miejskich i Powiatowych m.in. dla KPP w Grójcu. Pismem znak: L.dz. G-s-4209/24/PK z 29 sierpnia 2024 r. ponowił polecenie wydane 13 października 2023 r. dodając, iż w przypadkach, w których nie jest możliwe prowadzenie korespondencji podczas czynności policyjnych za pomocą etatowych środków łączności, należy korzystać z telefonów komórkowych dzwoniąc na telefony stacjonarne wyposażone w rejestratory.

¹¹ W szczególności dotyczyło to zadań w zakresie zabezpieczenia meczów piłki nożnej oraz związanych z nimi przejazdów grup kibiców.

¹² Wykorzystywane w standardzie analogowym.

¹³ Liczba stacji retransmisyjnych ma być zgodna z przyjętą strukturą organizacyjną sieci radiowej, stąd na wyposażeniu dwie sztuki.

¹⁴ MTN – mobilny terminal noszony. Zgodnie z Zarządzeniem nr 70 KGP z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji aplikacja Klient Mobilny SWD Policji jest aplikacją funkcjonującą na terminalach mobilnych, zapewniającą dostęp do systemów teleinformatycznych – ogólnie, zbiorach danych KSIP oraz w pozapolicyjnych zbiorach danych.

Grójec, zatwierdzonej przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu w dniu 27 grudnia 2023 r.

Ponadto Komenda posiadała 46 urządzeń komórkowych wykorzystujących karty SIM (w tym 31 telefonów komórkowych) spośród 49 określonych w załączniku Nr 1 do Decyzji nr 251/2022 Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu z dnia 23 września 2022 r., zmieniającej Decyzję nr 74/16 Komendanta Wojewódzkiego z dnia 22 lutego 2016 r. w sprawie przyznawania i użytkowania w Policji służbowych telefonów komórkowych i służbowych urządzeń komórkowych wykorzystywanych w publicznych sieciach telefonii komórkowej, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 76-105)

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że zarówno łączność radiowa analogowa, jak i cyfrowe terminale mobilne MTN¹⁵ wykorzystywane są w realizacji codziennych zadań służbowych jako etatowe środki łączności, które powinny być wykorzystywane w pierwszej kolejności. Ponadto funkcjonariusze posilkują się innymi środkami komunikacji w postaci służbowych telefonów komórkowych, a w przypadku ich braku, także prywatnymi telefonami. W szczególnych warunkach (gdy brak zasięgu etatowego środka łączności, wynikający z ukształtowania terenu), istnieje możliwość nawiązania połączenia z telefonu prywatnego ze stacjonarnym telefonem dyżurnego KPP, wyposażonym w rejestrator rozmów celem przekazania niezbędnych danych np. o przybyciu na miejsce zdarzenia, zakończenia obsługi zdarzenia itp.). Powyższy sposób postępowania, umożliwiający ewentualne wykorzystanie telefonów komórkowych, wskazał także Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu¹⁶.

(akta kontroli str. 120, 125-126, 164, 290, 298)

2. Radiowy system łączności, ze względu na jego analogowy charakter, wykorzystywany był w KPP do komunikacji głosowej. Natomiast do transmisji danych wykorzystywano terminale Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji (dalej: SWD), współpracujące z cyfrowymi terminalami mobilnymi¹⁷ (działają z wykorzystaniem sieci operatora komórkowego). SWD jest systemem bazowym dla aplikacji tzw. Klienta Mobilnego SWD, która funkcjonuje na terminalach mobilnych (MTN)¹⁸. W związku z ograniczeniami nałożonymi w Zarządzeniu nr 22 KGP na przekazywanie drogą radiową danych niejawnych i osobowych, dokonywanie sprawdzeń w systemach informatycznych Policji, a także w systemach pozapolicyjnych, odbywało się z wykorzystaniem cyfrowych terminali mobilnych MTN.

(akta kontroli str. 326-329, 336-337)

W KPP Grójec wykorzystywane w korespondencji radiowej informacje o używanych kryptonimach i kanałach częstotliwości były aktualne i zgodne z przypisanymi Komendzie danymi radiowymi ustalonymi w dokumentach: Krajowe Dane Radiowe Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji oraz Wojewódzkie Dane Radiowe Wydziału Łączności i Informatyki Komendy Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu.

(akta kontroli str. 326-327)

¹⁵ Terminale mobilne MTN ze względu na swój cyfrowy charakter i możliwą transmisję danych umożliwiają, w szczególności sprawdzenie i potwierdzenie informacji o osobach, pojazdach, dokumentach i rzeczach.

¹⁶ Pismo znak: L.dz. G-s-4209/24/PK z 29 sierpnia 2024 r.

¹⁷ W KPP Grójec w badanym okresie eksploatowano dwa rodzaje terminali mobilnych: MTN Bluebird EF500R, wykorzystywany w szczególności przez patrole piesze i dzielnicowych oraz Zebra ET55 wykorzystywane przez patrole drogowe.

¹⁸ Aplikacja na terminalach mobilnych zapewnia dostęp do systemów informatycznych Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) w zakresie informacji o osobach, przedmiotach lub rzeczach przetwarzanych w zbiorach danych KSIP oraz w pozapolicyjnych zbiorach danych.

Ogłędziny funkcjonowania łączności radiowej na Stanowisku Kierowania KPP Grójec oraz innych systemów łączności wspierających łączność radiową¹⁹ wykazały, że na ww. Stanowisku KPP Grójec znajdował się, wykorzystywany w codziennej służbie, konwencjonalny, analogowy radiotelefon bazowy, pracujący w systemie ciągłego nasłuchu na kanale pracy przypisanym dla KPP w Grójcu. Kanał pracy był zgodny z Wojewódzkimi Danymi Radiowymi Policji i Krajowymi Danymi Radiowymi Policji. Ponadto wykorzystywano, konwencjonalny analogowy radiotelefon bazowy, pracujący w systemie ciągłego nasłuchu na kanale KSWA. Nie prowadzono nasłuchu na kanale B112.

Podczas ogłędzin przeprowadzono próby łączności:

a) z funkcjonariuszami w dwuosobowych patrolach drogowych z wykorzystaniem analogowego radiotelefonu przewoźnego:

- w pierwszym przypadku połączenie było dobrej jakości (komunikacja bez zakłóceń, dobra słyszalność), a wywołany funkcjonariusz potwierdził swoje dane, zlecone zadanie i dyslokację (ok. 8 km od KPP), zgodne z danymi w systemie SWD;
- w drugim przypadku uzyskano połączenie złej jakości (słaba słyszalność, niezrozumiały przekaz). W związku z powyższym nawiązano połączenie telefoniczne na numer komórkowy terminalu mobilnego MTN, przekazanego patrolowi. Połączenie było słyszalne i zrozumiałe, a wywołany potwierdził swoje dane, zlecone zadanie i dyslokację (ok. 25 km od KPP), zgodne z danymi w systemie SWD;

b) z funkcjonariuszami w dwóch podległych jednostkach Policji²⁰:

- w pierwszym przypadku wystąpił brak słyszalnego i zrozumiałego obustronnego połączenia na radiotelefon nasobny wywoływanego funkcjonariusza w Mogielnicy (ok. 22 km od KPP), w związku z czym nawiązano połączenie telefoniczne na przydzielony służbowy numer komórkowy. Funkcjonariusz potwierdził swoje dane, zlecone zadanie i dyslokację, zgodne z danymi w systemie SWD;
- w drugim przypadku nawiązano, z zastosowaniem radiotelefonów bazowych, zlokalizowanych na stanowiskach dyżurnych w Grójcu i w Warce, słyszalne połączenie, a wywołany, znajdujący się w Warce funkcjonariusz, potwierdził swoje dane i dyslokację;
- w trzecim przypadku nie udało się nawiązać połączenia na radiotelefon nasobny wywoływanego funkcjonariusza znajdującego się w Komisariacie Policji w Warce (lokalizacja ok. 25 km do KPP).

(akta kontroli str. 328-331)

W opinii Komendanta Powiatowego system łączności analogowej zapewniał dostateczną komunikację w ramach Komendy PP i pełnionej służby. Największy wpływ na komunikację radiową z wykorzystaniem radiotelefonów nasobnych lub przewoźnych, gdy znajdują się w znacznej odległości od siebie lub od stacji retransmisyjnej, ma ukształtowanie terenu powiatu grójeckiego, co powoduje, że pomiędzy najdalej usytuowanymi punktami (w linii prostej około 65 km), następuje szybsze zużycie baterii w wykorzystywanym sprzęcie, a także występują tzw. martwe punkty – obszary bez zasięgu. Dane niezbędne w prowadzeniu działań, wymagane w ramach uszczegółowienia zgłoszenia, przekazywane były za pomocą telefonów służbowych lub mobilnych terminali MTN.

(akta kontroli str. 67-68, 71-72)

W sytuacji nagłego kryzysu skutkującego utratą lub ograniczeniem możliwości wykorzystania systemów łączności w KPP, w tym utratą zasilania dla tych systemów,

¹⁹ Przeprowadzone w dniu 16 października 2024 r.

²⁰ Posterunek Policji w Mogielnicy i Komisariat Policji w Grójcu.

powiadamianie odbywa się przy pomocy łączników, tj. osób wyznaczonych do przekazania sygnału alarmowego policjantowi lub pracownikowi²¹. Komenda PP była zabezpieczona przed utratą zasilania i wyposażona w agregat prądowłórczy oraz urządzenia podtrzymujące²².

(akta kontroli str. 71-72, 326-327, 330-335)

Z powyższego wynika, że stosowany system łączności jest modelem hybrydowym wykorzystującym zarówno etatowe środki łączności, w tym analogowe radiotelefony jak i cyfrowe terminale mobilne MTN oraz służbowe telefony komórkowe i równocześnie wspierany jest, w miarę niezbędnych potrzeb, prywatnymi telefonami komórkowymi, co w praktyce wymaga od funkcjonariusza używania nawet trzech różnych urządzeń.

3. Wykorzystywany w KPP Grójec konwencjonalny analogowy system łączności radiowej nie był zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych. Zabezpieczenia, w powyższym zakresie, posiadały cyfrowe urządzenia MTN, w komunikacji których wykorzystywane było szyfrowane połączenie telefoniczne oparte na dedykowanych kartach SIM²³. Oględziny funkcjonowania łączności radiowej pomiędzy Stanowiskiem Kierowania KPP a wybranymi funkcjonariuszami wykazały, że korespondencja radiowa prowadzona była w sieci analogowej w celu wymiany informacji służbowych, bez przekazywania informacji niejawnych, danych osobowych, stopni służbowych i nazwisk osób funkcyjnych. Dane szczegółowe, dotyczące realizowanego zadania, przekazywano z wykorzystaniem urządzenia MTN, które umożliwiało dwukierunkową wymianę informacji w formacie cyfrowym.

(akta kontroli str. 110, 114, 295, 326-330, 336-337)

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano w KPP Grójec incydentów związanych z ingerencją osób nieuprawnionych w system łączności funkcjonujący na obszarze działania Komendy. Nie odnotowano także incydentów dotyczących przejęcia informacji z ww. systemów przez osoby nieuprawnione.

(akta kontroli str. 295-296)

Funkcjonariusze wykorzystujący w służbie system łączności SWD posiadali stosowne uprawnienia i nadane dostępy na podstawie Zarządzenia nr 12 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji²⁴. W badanym okresie 140 funkcjonariuszom udzielono uprawnień i dostępów, a 40 z nich w tym okresie uprawnienia takie cofnięto. Ewidencja²⁵ aktualizowana jest na bieżąco, w zależności od zachodzących zmian kadrowych, przez Naczelnika Wydziału Prewencji KPP Grójec, który jednocześnie jest lokalnym administratorem bezpieczeństwa informacji SWD.

(akta kontroli str. 290, 296-297, 318-325)

4. W okresie objętym kontrolą Wydział Łączności i Informatyki Komendy Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu odpowiedzialny był za obsługę i techniczne utrzymanie systemów łączności i informatyki, w tym środków łączności wykorzystywanych przez komórki organizacyjne znajdujące się na obszarze terytorialnego zasięgu działania Komendanta Wojewódzkiego²⁶.

²¹ Czynności w tym zakresie realizowane są zgodnie z Zarządzeniem Z-13 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie gotowości do działań i alarmowania w jednostkach organizacyjnych Policji oraz odpowiednich decyzji Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu (Z-2/23 z dnia 6 czerwca 2023 r.) i Komendanta PP (Z-2/2023 z dnia 17 lipca 2023 r.).

²² Tzw. System zasilania napięcia gwarantowanego wraz z wyposażeniem eksploatacyjnym – 3 szt. oraz jeden agregat prądowłórczy.

²³ Karty SIM zainstalowane w urządzeniach MTN umożliwiają komunikację z użyciem technologii GPRS, EDGE i HSDPA pomiędzy terminalami MTN a siecią PSTD za pośrednictwem przydzielonego ADN-u.

²⁴ Dz. Urz. KGP poz. 23, ze zm.

²⁵ Ewidencja udzielonych upoważnień do dostępu do Systemu Wspomagania Dowodzenia (SWD) lub wglądu do danych z SWD bez dostępu do tego systemu oraz przetwarzania danych osobowych gromadzonych w SWD.

²⁶ Zgodnie z § 35 ust. 10 Regulaminu Komendy Wojewódzkiej Policji zs. w Radomiu.

Z informacji uzyskanej z Komendy Wojewódzkiej na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK wynika, że ww. Wydziale funkcjonuje wyodrębniona komórka pn. Zespół Radiokomunikacji, której celem jest wspieranie użytkowników końcowych systemów radiokomunikacyjnych jednostek podległych garnizonu mazowieckiego.

(akta kontroli str. 111, 114-115)

W Komendzie PP, jak i w podległych jednostkach, funkcjonariusze byli odpowiedzialni za ładowanie oraz sprawdzanie poprawności i skuteczności działania radiotelefonów. W przypadku wystąpienia usterki urządzenia (radiotelefonu, terminala cyfrowego MTN, służbowego telefonu komórkowego) dokonywano, za pośrednictwem Starszego Technika Zespołu Statystyki Przestępczości Wydziału Kryminalnego KPP w Grójcu lub bezpośrednio dyżurnego technika łączności, zgłoszenia do właściwej komórki KWP zs. w Radomiu. W latach 2022-2024 dokonano 12 zgłoszeń awarii i problemów w działaniu sprzętu łączności wykorzystywanego w służbie; z tego 10 zgłoszeń dotyczyło urządzeń cyfrowych MTN (w większości problemy z oprogramowaniem i stanem baterii), dwa zgłoszenia dotyczyły fizycznych uszkodzeń służbowych telefonów komórkowych. Awarie dotyczące urządzeń MTN były usuwane od jednego do siedmiu dni od daty zgłoszenia, natomiast telefonów komórkowych od miesiąca do trzech (wymiana uszkodzonych części telefonu).

(akta kontroli str. 38-39, 106-108)

W okresie objętym kontrolą w Komendzie PP nie przyznano dodatku, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2022 r. w sprawie wysokości świadczenia teleinformatycznego dla osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa²⁷, ponieważ osoby zatrudnione w KPP Grójec nie spełniały kryteriów określonych w rozporządzeniu zarówno w zakresie wymaganych kwalifikacji jak i realizowanych zadań.

(akta kontroli str. 40)

5. Przygotowanie funkcjonariuszy Komendy PP do korzystania ze środków łączności radiowej odbywało się w toku szkolenia podstawowego, w ramach tzw. jednostki szkoleniowej JS01, dotyczącej posługiwania się środkami łączności radiowej. Zakres szkolenia obejmował w szczególności: podstawowe przepisy regulujące pracę w sieci łączności, pojęcia dotyczące pracy w sieciach radiotelefonicznych, sieci radiowej, podział kryptonimów, system pracy radiowej, ogólne zasady prowadzenia korespondencji, obsługi radiotelefonów oraz stosowania zasad bezpiecznego użytkowania sprzętu łączności radiotelefonicznej. Nie zgłaszano zapotrzebowania na prowadzenie szkoleń w obszarze łączności.

Komendant PP wyjaśnił, że funkcjonariusze Komendy są prawidłowo przygotowani do używania przyjętych w służbie systemów łączności, o czym świadczy fakt braku incydentów związanych z nieprawidłowym prowadzeniem korespondencji radiowej. Dodał, że nie określano dodatkowych zasad/reguł w zakresie przygotowania do używania przyjętych w służbie systemów łączności, ponieważ uregulowania na szczeblu centralnym są wystarczające.

(akta kontroli str. 72-74, 135)

6. Z informacji uzyskanych, w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK, od Komendanta Wojewódzkiego wynika, że użytkowane systemy łączności w KWP zs. w Radomiu oraz w KPP Grójec spełniały standardy techniczne, użytkowe oraz bezpieczeństwa, określone przez organy nadrzędne i zatwierdzone przez Pierwszego Zastępcę Komendanta Głównego Policji w dniu 6 marca 2020 r., w dokumencie pn. „Wymagania Dotyczące Standardów Technicznych, Użytkowych oraz Bezpieczeństwa, Stosowanych w Policji, w zakresie Informatyki i Łączności”, a następnie przez Zastępcę KGP w kwietniu 2024 r. w dokumencie pn. „Wymagania

---

²⁷ Dz. U. poz. 131.

Dotyczące Standardów Technicznych, Użytkowych oraz Bezpieczeństwa, Stosowanych w Policji, w zakresie Informatyki i Łączności”.

Poza sprzętem łączności radiowej, wykorzystywanym w Komendzie PP i ustalonym w oparciu o normatyw zatwierdzony przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu w toku bieżącej służby, Komenda PP wykorzystuje także urządzenia infrastruktury radiowej zlokalizowane na obszarze powiatu grójeckiego, w tym trzy maszty radiowe. Maszty radiowe podlegały kontroli w dniu 8 lutego 2023 r. W przeprowadzanych przeglądach każdorazowo pozytywnie oceniono stan techniczny masztów i tym samym nie zredagowano zaleceń pokontrolnych.

Pełniący obowiązki Naczelnika Wydziału Łączności i Informatyki KWP zs. w Radomiu poinformował, że maszty łączności radiowej podlegają obowiązkowi corocznego przeglądu technicznego zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane*²⁸. Wydział Inwestycji i Remontów KWP w październiku 2022 r. ogłosił na platformie zakupowej postępowanie o udzielenia zamówienia publicznego na usługę okresowego pięcioletniego oraz rocznego przeglądu technicznego budynków, który zakresem obejmował również wykonanie przeglądu masztów łączności radiowej. 8 grudnia 2022 r. zawarto umowę na realizację przedmiotu umowy z wykonawcą, które, w związku z niedotrzymaniem terminu realizacji zamówienia, wykonawca zrealizował na obszarze powiatu grójeckiego w lutym 2023 r. W bieżącym roku postępowanie na wykonanie przeglądów w obiektach Policji garnizonu mazowieckiego jest w trakcie przygotowania.

(akta kontroli str. 111, 115-116)

7. KPP Grójec nie jest dysponentem środków budżetowych.

Komendant PP wyjaśnił, że nie posiada wiedzy o wielkości kwot wydatkowanych ze środków publicznych, w okresie objętym kontrolą, na finansowanie kosztów zakupu, wdrożenia oraz utrzymania i rozwoju funkcjonujących w KPP Grójec systemów łączności.

(akta kontroli str. 68-69, 75)

Z informacji pozyskanych, w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, od Komendy Wojewódzkiej wynika, że KWP zs. w Radomiu nie ponosiła nakładów na zadania inwestycyjne dotyczące funkcjonowania systemów łączności radiowej w KPP Grójec. W badanym okresie KPP Grójec nie zgłaszała potrzeb w zakresie finansowania i wyposażenia w środki łączności radiowej, jak również dla KPP Grójec nie pozyskano środków w ramach Funduszu Wsparcia Policji.

(akta kontroli str. 111, 116)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono niżej opisaną nieprawidłowość:

Według stanu na dzień 30 września 2024 r. wyposażenie KPP Grójec, w przypadku radiotelefonów analogowych oraz analogowo-cyfrowych (80 szt.) stanowiło tylko 38,6% normy wyposażenia²⁹, w przypadku cyfrowych terminali mobilnych MTN (20 szt.) – 37,7% normy wyposażenia, a służbowych urządzeń komórkowych (46 sztuk, w tym 31 telefonów komórkowych) – 93,9% określonego limitu³⁰.

(akta kontroli str. 90-105)

Komendant PP wyjaśnił, że w sprzęt łączności radiowej KPP Grójec zaopatrywana jest przez Komendę Wojewódzką, która dąży do doposażenia zgodnie z ustalonym normatywem wyposażenia i to jednostka nadrzędna jest dysponentem środków łączności radiowej. W związku z powyższym nie zwracano się o jego uzupełnienie.

²⁸ Powinno być: zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, ze zm.).

²⁹ Norma należnego sprzętu łączności radiowej ustalona dla radiotelefonów dotyczy jedynie sprzętu w obrębie wydzielonego systemu (VHF, UHF).

³⁰ Ustalonej jako łączny limit ilościowy i limit dodatkowy telefonów i urządzeń komórkowych.

W opinii Komendanta posiadany sprzęt jest wystarczający w stosunku do faktycznie istniejących potrzeb.

Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK poinformował, że nie jest planowane uzupełnienie ilości sprzętu analogowego ze względu przestarzałość systemu oraz rozwijany przez KGP system TETRA. Planowane jest w przyszłości, bez ustalenia konkretnego terminu, wdrożenie systemu cyfrowego oraz doposażenie KPP Grójec w brakujące MTN-y w bliżej nie określonym czasie, zależnie od posiadanych środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

(akta kontroli str. 110, 114, 291, 300)

Zdaniem NIK Komendant Powiatowy Policji w Grójcu powinien informować Komendanta Komendy Wojewódzkiej z siedzibą w Radomiu o stanie wyposażenia jednostki w sprzęt łączności w odniesieniu do przyznanych norm wyposażenia i rzeczywistych potrzeb Komendy, dotyczących tego sprzętu.

Ocena częściowa
kontrolowanej
działalności

KPP Grójec w bieżącej służbie wykorzystywała analogowy system łączności radiowej, który zapewniał komunikację na poziomie umożliwiającym realizację zadań, pomimo ograniczeń systemu wynikających z jego uwarunkowań technicznych. Ponadto w komunikacji pomiędzy jednostkami Policji istniała możliwość kontaktu za pośrednictwem łączności z użyciem KSWA. Stosowany system łączności w swej części radiowej nie zapewniał poufności korespondencji i bezpieczeństwa danych, co uzupełniano rozwiązaniami cyfrowymi. Wykorzystywany sprzęt był zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych. Użytkownicy sprzętu łączności ukończyli kurs podstawowy obejmujący zasady funkcjonowania oraz obsługi systemów łączności. Wyposażenie KPP Grójec w środki łączności radiowej, w szczególności nowoczesne, cyfrowe środki łączności i komunikacji, nie spełniało ustalonych norm wyposażenia i limitów.

OBSZAR

2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemów łączności radiowej

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z § 9 Zarządzenia nr 22 podczas wykonywania czynności służbowych na miejscach zdarzeń policjanci mogą prowadzić komunikację w sieci radiowej służb podległych MSWiA, jako sieci współdziałania uruchamianej doraźnie na analogowym kanale B112 (zapewnienie interoperacyjności tych służb). Celem powyższego może być doraźna łączność w działaniach ratowniczych, sytuacjach zagrożenia porządku publicznego i bezpieczeństwa oraz innych nadzwyczajnych zdarzeniach.

Nawiązanie łączności z innymi jednostkami Policji (potencjalnie słyszalnymi) za pośrednictwem kanału B112³¹, z zastosowaniem urządzeń łączności radiowej Stanowiska Kierowania KPP Grójec nie powiodło się. Nasłuch na kanale B112 nie był prowadzony. Natomiast nasłuch prowadzony był na stałe na przydzielonym kanale KSWA oraz kanale pracy przypisanym dla KPP Grójec, zgodnie z aktualnymi danymi radiowymi.

(akta kontroli str. 112, 117, 328-335)

Komendant PP wyjaśnił, że nie wystąpiły trudności z prowadzeniem łączności radiowej z wykorzystaniem kanału KSWA, który najczęściej wykorzystywany był w ramach współdziałania przy przejazdach kibiców piłki nożnej przez teren garnizonu mazowieckiego. Ponadto w trakcie zabezpieczeń prowadzonych na podstawie

³¹ W trakcie oględzin funkcjonowania łączności radiowej, przeprowadzonych 18 października 2024 r. podjęto próbę nawiązania łączności poprzez kanał B112.

Decyzji Komendanta Wojewódzkiego, zarządzających akcją/operację policyjną, policjanci pracują na kanale KSWA.

Komendant PP dodał, że nie przypomina sobie sytuacji, w której wykorzystywany byłby kanał B112.

(akta kontroli str. 290, 299, 308-317)

W badanym okresie w KPP Grójec nie ustalono ram prawnych lub regulacji dotyczących współdziałania funkcjonariuszy pomiędzy służbami działającymi w systemie zarządzania kryzysowego, podległymi MSWiA.

Komendant PP wyjaśnił: „policjanci (...) najczęściej współpracują z funkcjonariuszami Państwowej Straży Pożarnej w Grójcu lub jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych ujętymi w KSRG przy wykonywaniu zadań związanych ze zdarzeniami drogowymi oraz poszukiwaniem osób. Funkcjonariusze obu służb przy realizacji zadań pozostają w bezpośrednim kontakcie osobistym. Sposób komunikacji zapewnia skuteczność działań, nie identyfikowano w nim trudności.” Ponadto dodał, że wprowadzane ewentualne systemy łączności winny przede wszystkim być niezawodne i gwarantować komunikację w każdych warunkach. Postępujący rozwój techniczny i uwarunkowania z jakimi należy się obecnie mierzyć sprawiają, że wprowadzenie nowoczesnego wariantu łączności z przesyłem danych usprawniłoby wymianę informacji, miałyby też realny wpływ na realizację zadań oraz pozwalałoby na szybsze dysponowanie odpowiednich do zagrożenia służb. Jednakże, biorąc pod uwagę chociażby tylko potencjalnie możliwość cyberataków czy też próby niszczenia stacji przekąźnikowych. Zdaniem Komendanta winny być stosowane wielowariantowe modele łączności, w tym jak najbardziej odporne na wskazane zagrożenia.

(akta kontroli str. 123-124, 126, 128, 163)

2. W badanym okresie Komendant PP zawarł porozumienia (pisemne uzgodnienia) z podmiotami zewnętrznymi niepodlegającymi Ministrowi SWiA, na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej lub zagrożenia bezpieczeństwa, tj.:

- z Dyrektorem Aresztu Śledczego w Grójcu, w sprawie szczegółowych zasad i trybu współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadkach zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa Aresztu Śledczego w Grójcu lub konwoju realizowanego przez Areszt Śledczy w Grójcu oraz w sprawie Planu szczególnej ochrony obiektu kategorii II Aresztu Śledczego w Grójcu; łączność pomiędzy służbami dyżurnymi zaplanowano z wykorzystaniem telefonii stacjonarnej, faksu lub poprzez łączników;
- z Komendantem Centrum Rozpoznania i Wsparcia Walki Radioelektronicznej w sprawie współdziałania Policji i Wojska, dla którego wymianę informacji (przekazywanie sygnałów ostrzegania i alarmowania) zaplanowano telefonicznie poprzez służby dyżurne;
- z Wojskowym Komendantem Uzupełnień Warszawa – Mokotów oraz z Szefem Wojskowego Centrum Rekrutacji Warszawa – Mokotów w sprawie współdziałania w zakresie realizacji zadań po ogłoszeniu mobilizacji Sił Zbrojnych RP na obszarze powiatu grójeckiego i w czasie wojny – w obu przypadkach łączność pomiędzy służbami dyżurnymi zaplanowano z wykorzystaniem telefonii stacjonarnej i telefonii komórkowej.

(akta kontroli str. 128-129, 136-161)

W badanym okresie KPP Grójec nie podejmowała wspólnych działań z ww. służbami w oparciu o zawarte porozumienia i uzgodnienia.

(akta kontroli str. 130-131)

W sporządzonych, obowiązujących i stosowanych w Komendzie PP w badanym okresie, planach na wypadek wystąpienia poważnego zagrożenia wewnętrznego (stan wyjątkowy) i zewnętrznego (stan wojny, stan wojenny) przewidziano i opisano

sposób prowadzenia łączności ze wskazaniem na konkretnie istniejące lub zaplanowane systemy – jedynie – między służbami podległymi ministrowi SWiA. Organizację łączności i przekazywanie informacji przez korespondentów radiowych oparto na łączności radiowej z wykorzystaniem: Krajowych Danych Radiowych i Wojewódzkich Danych Radiowych Policji KWP zs. w Radomiu oraz Wytocznych nr Z-4/06 Dyrektora Biura łączności i Informatyki KGP z 12 grudnia 2006 r. w sprawie wykorzystania systemów łączności i środków teleinformatycznych przez jednostki zmilitaryzowane Policji.

(akta kontroli str. 124, 163)

3. KPP Grójec przeprowadziła w latach 2022-2024 z podmiotami podległymi Ministrowi SWiA (Państwowa Straż Pożarna, inne jednostki Policji) oraz innymi podmiotami niepodlegającymi ww. Ministrowi (Służba Więzienna) działania ćwiczebne i szkoleniowe. Wnioski ze wspólnych działań nie dotyczyły problematyki łączności radiowej.

(akta kontroli str. 132-134)

Analiza dwóch przedsięwzięć szkoleniowych przeprowadzonych wspólnie z funkcjonariuszami Państwowej Straży Pożarnej³² oraz funkcjonariuszami Służby Więziennej³³ wykazała, że:

- zaplanowano w ćwiczeniach wykorzystanie etatowej łączności radiowej i łączności telefonicznej stacjonarnej,
- komunikacja radiowa odbywała się w ramach każdej ze służb, zaś komunikację na miejscu ćwiczeń pomiędzy uczestnikami różnych służb zapewniały osoby wyznaczone (kierownicy ćwiczeń, osoby wyznaczone, nadzorujące),
- komunikacja pomiędzy służbami odbywała się z wykorzystaniem stanowisk kierowania (Policji i Straży Pożarnej) oraz dowódcy zmiany i kierownika działu ochrony AŚ w Grójcu przy pomocy telefonii stacjonarnej.

(akta kontroli str. 132-134, 214-251, 338-339)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa
kontrolowanej
działalności

W badanym okresie KPP w Grójcu miała możliwość komunikacji z innymi służbami MSWiA poprzez współdzielony analogowy kanał B112, jednak Komenda PP w codziennej pracy nie korzystała z tej formy komunikacji, z uwagi na brak wymogu ciągłego nasłuchu na tym kanale przez formacje podległe MSWiA. Komendant Powiatowy Policji stworzył warunki współpracy z innymi służbami na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej lub zagrożenia bezpieczeństwa. W ramach tej współpracy prowadził wspólne ćwiczenia i działania zgrzywające pomiędzy służbami biorącymi w nich udział, zapewniając możliwą komunikację.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań w celu uzupełnienia stanu mobilnych terminali MTN i urządzeń komórkowych do norm/limitów wyposażenia

³²18 maja 2022 r. w KPP Grójec wspólnie z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Grójcu przeprowadziły ćwiczenia pk. Ewakuacja 2022, których przedmiotem była ewakuacja osób z budynku administracyjno-biurowego Komendy PP w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzi. Zgodnie z planem ćwiczenia organizacja łączności polegała na wykorzystaniu łączności radiowej i telefonicznej będącej na wyposażeniu służb.

³³8 grudnia 2023 r. w Areszcie Śledczym w Grójcu wspólnie z KPP Grójec zorganizowano ćwiczenia pk. Areszt 2023, których przedmiotem było zgrzywanie funkcjonariuszy Komendy PP, Służby Więziennej oraz KP PSP w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej na terenie AŚ w Grójcu. Zgodnie z planem ćwiczenia organizacja łączności radiowej pozostawała w ramach każdej ze służb.

określonych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu, a w przypadkach tego wymagających, o podjęcie działań w celu dostosowania norm wyposażenia do rzeczywistych potrzeb i zadań Komendy PP.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 26 listopada 2024 r.

Kontroler
Tomasz Świstak
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Wiesława Bronisz
p.o. Wicedyrektor

/-/

/-/

.....
podpis

.....
podpis